

Datum

2022-08-05

Vår referens

Anna Roslund

Utredare

anna.roslund3@malmö.se

Remiss från Havs- och vattenmyndigheten om Avgränsningssamråd för miljökonsekvensbeskrivning av ändrade havsplaner

MN-2022-8064

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt *Remiss från Havs- och vattenmyndigheten om avgränsningssamråd för miljökonsekvensbeskrivning av ändrade havsplaner* för yttrande. Remissen handlar om att de nationella havsplanerna ska uppdateras för att bland annat möjliggöra för ytterligare vindkraftsetablering till havs. Miljönämnden har getts möjligheten att komma med synpunkter på vilka frågor och vilken detaljnivå som den strategiska miljöbedömningen ska fokusera på.

Miljönämnden vill som en övergripande synpunkt understryka att en utbyggnad av lokal havsbaserad vindkraft är viktig för Malmö och Skåne för att öka graden av självförsörjning av fossilfri el och möjliggöra för klimatomställningen. Miljönämnden är över lag positiv till de avgränsningar som Havs- och vattenmyndigheten förslagit för den strategiska miljöbedömningen.

Miljönämnden har valt att lämna svar och synpunkter på ett par av de frågor som ställs i samrådsunderlaget och anser att Havs och vattenmyndigheten bör beakta och arbetas in i dessa synpunkter i kommande förslag.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på kommunstyrelsens remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2022-08-05
- Avgränsningssamråd miljökonsekvensbeskrivning ändrade havsplaner Remissversion 220708

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2022-09-28

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt Havs- och vattenmyndighetens remiss om avgränsningssamråd för miljökonsekvensbeskrivning av ändrade havsplaner till miljönämnden för samråd. Svar önskas senast 2022-09-06 men anstånd har begärts och meddelats så att miljönämnden kan inkomma med sitt yttrande direkt efter nämndens sammanträde den 28 september. Miljönämnden har getts möjlighet att komma med synpunkter på vilka frågor som den strategiska miljöbedömningen ska fokusera på och med vilken detaljeringsnivå.

Bakgrund

Regeringen beslutade om Sveriges första nationella havsplaner i februari 2022. I samband med beslutet gav regeringen Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag, tillsammans med Energimyndigheten, att uppdatera havsplanerna för att bland annat möjliggöra ytterligare etablering av havsbaserad vindkraft.

Nya målsättningar i planprocessen för de ändrade havsplanerna kräver en strategisk miljöbedömning enligt miljöbedömningsförordningen. Den strategiska miljöbedömningen dokumenteras i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för de tre havsplaneområdena. Syftet med samrådet för avgränsningen av MKB är bland annat för att säkerställa att miljöbedömningen fokuserar på de miljöfrågor som har störst relevans för respektive havsplan och med lagom avvägd detaljeringsnivå.

Enligt havsplanernas övergripande tidsplan kommer ett förslag till fullständig MKB gå ut på samråd i perioden juni-november 2023 och sedan på granskning i maj-augusti-2024. Malmö stad kommer få tillfälle att yttra sig vid båda dessa tillfällen.

Den strategiska miljöbedömningen har ambitionen att genom att ge en relevant beskrivning av miljöeffekter på plannivå, dvs Östersjön-nivå i ett första steg innan projektnivå, bidra till en mer effektiv process i efterföljande tillståndsprovning av olika verksamheter, med dess specifika miljöbedömning.

I avgränsningssamrådet önskar Havs- och vattenmyndigheten ytterligare synpunkter på deras förslag på vilka aspekter som ska tas med i den strategiska miljöbedömningen. Övergripande handlar deras frågor om tolkning av de lagstadgade kraven för miljöbedömning, om det är ytterligare aspekter att ta hänsyn till än de föreslagna avgränsningarna och deras detaljeringsnivå, deras valda bedömningsgrunder och metoder samt om det finns kunskapsunderlag de borde ta del av och förhållandet till andra planer och policies.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden är över lag positiv till de avgränsningar som Havs- och vattenmyndigheten förslagit för den strategiska miljöbedömningen. Havs- och vattenmyndigheten specificerade ett antal frågor på de fyra kapitel förslaget innehåller. Nedan ses de frågor under kapitel 2 i förslaget som miljönämnden valt att lämna synpunkter på samt som miljönämnden anser att Havs och vattenmyndigheten bör beakta och arbetas in i kommande förslag.

Kapitel 2 Avgränsning – generellt

Hur bör alternativ hanteras i havsplaneringen respektive miljöbedömningen?

Med antagandet att Havs- och vattenmyndigheten menar planalternativ, alltså att Havs- och vattenmyndigheten tar fram alternativa planer för samma geografiska område, så behöver kommande MKB täcka in alla alternativ som presenteras. Detta för att ett alternativ ska kunna väljas.

Bör miljökonsekvensbeskrivningen avgränsas i tid och rum på ett annat sätt? I så fall hur?

Miljönämnden anser att Havs- och vattenmyndighetens val att välja gällande havsplaner som nollalternativ är bra, även om de just antagits.

Vilken detaljeringsnivå bör miljökonsekvensbeskrivningen ha för att göra mest nytta som beslutsunderlag? Exempelvis geografisk upplösning, tematisk inriktning, dokumentets omfattning.

Eftersom det prioriterade syftet med att ta fram nya havsplaner är att möjliggöra för ytterligare vindkraftsområden till havs bör införandet av nya vindkraftsetableringar utförligt konsekvensbeskrivas jämfört med nollalternativet (dvs nu gällande havsplaner). Det är önskvärt att Havs- och vattenmyndigheten undersöker effekterna av respektive nytt föreslaget område och inte applicerar generella ställningstaganden på alla nya områden. Vidare anser miljönämnden att det innebär en risk om framför allt sociala och ekonomiska intressen beaktas ur ett strikt regionalt/lokalt perspektiv. Då exempelvis en negativ ekonomisk påverkan på Malmö hamn på grund av ändrade havsplaner skulle kunna ge ekonomiska effekter även på nationell nivå med tanke på de nationella och internationella transportleder som ansluter till Malmö hamn.

Kapitel 2 Bedömningsgrunder och metod

Vilka är de viktigaste aspekterna att beakta vid hantering av osäkerheten i miljöbedömningen?

Havsplanernas vägledning är övergripande och specificerar inte hur användningen av dem kommer utvecklas. Resultat av havsplanernas vägledande funktion bestäms i hög grad av hur de kommer tolkas och tillämpas. En rad antaganden kommer behöva göras om hur privata investeringar, tillståndprocesser och andra beslut som påverkar användningen av havet kommer utvecklas till följd av havsplanerna. Dessa antaganden kommer var osäkra, fram för allt avseendeteknikutveckling för havsbaserad vindkraft. Miljönämnden ställer sig därför positiv till att Havs- och vattenmyndigheten påpekar vikten av att samtliga antaganden och osäkerheter ska synliggöras i miljökonsekvensbedömningen för att vara transparent med bedömningsresultatets validitet.

Kapitel 4 Kunskapsunderlag

Behöver något lyftas särskilt i arbetet, i synnerhet vad gäller hur andra planer och policyer påverkar avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen?

Miljönämnden har valt att inte specificera stadens kommunala planer och policyer i detta samråd. Malmö stad har i stället valt att utifrån intentionen om att vara en aktiv dialogpart i hela planprocessen med ändrade havsplaner bidra med underlag till Havs- och vattenmyndigheten, enligt erbjudandet från Havs- och vattenmyndigheten vid informationsmötet den 15 juni 2022.

Malmö stad kommer inom kort skicka ett underlag där bland annat de lokalt styrande planer och policyer som påverkar beslut kopplat till användningen av Malmös havsområde inkluderas för att synliggöra de målkonflikter som är aktuella i Öresund.

Miljönämnden vill som en övergripande synpunkt understryka att en utbyggnad av lokal havsbaserad vindkraft är viktig för Malmö och Skåne av flera anledningar. Dels för en ökad självförsörjningsgrad på el, dels för säkerställa framtida elbehov, för att Malmö och regionen ska behålla sin konkurrenskraft samt för att kunna genomföra den nödvändiga klimatomställningen. Den globala uppvärmningen är ett av de största hoten mot liv i havet och en övergång från fossil elproduktion till förnybar är en förutsättning för att minimera uppvärmningen. Därför bör olika intressen i Östersjön vägas mot varandra på ett sätt som möjliggör etablering av havsbaserad vindkraft där det är lämpligt. Miljönämnden ser därför positivt på ändrade havsplaner med en ökad vindkraftsetablering till havs. Miljönämnden ser också positivt på Havs- och vattenmyndighetens ambition att de uppdaterade havsplanerna ska möjliggöra mer effektiva tillståndsprövningar för havsbaserad vindkraft framgent genom att skapa en tydligare bild av lämpliga geografiska områden för etablering. För havsbaserad vindkraft har långa tillståndprocesser gjort att många vindkraftsparker i Sverige inte byggts eller kraftigt försenats.

Förslaget har utarbetats av Anna Roslund, utredare på miljöstrategiska avdelningen. Samråd har skett med Martin Stockfors, miljöinspektör på avdelningen för miljö- och hälsoskydd och Rasmus Fredriksson, projektledare på miljöstrategiska avdelningen.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Sofie Holmkvist
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen